1853.

TE ZEGELEN No. 61. FRIESLAND 2 C.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 2 AUGUSTUS.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de provincie *Friesland*, brengt, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat op heden invorderbaar gesteld en tot dat einde afgezonden zijn de primitieve patent-kohieren, over de dienst 1853/4, van de gemeenten: *Drogeham*, *Surhuizum*, *Ried*, *Hallum*, *Jorwerd*, *Stavoren*, *Arum*, *Burgwerd*, *Makkum*, *Witmarsum*, *Akkrum*, *Duurswolde*, *Gorredijk*, *Langezwaag*, *Lippenhuizen*. *Ureterp*, *Noordwolde*, *Oldetrijne*, *St. Johannesga*, *Mildam*, *Sloten*, *Deinum*, *Huizum* en *Hijum*, en dat men tegen verkeerde of te hooge aanslagen, welke in voormelde kohieren mogten bestaan of worden verondersteld, zich bij reclame, gerigt aan Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, zal kunnen voorzien, mits zij, behoorlijk ingerigt met bijvoeging van de vereischte bijlagen, binnen *drie* maanden na den dag van afkondiging der Kohieren, zij ingediend, des verkiezende bij den Controleur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen in de Divisie van Contrôle, waarin de aanslag is geschied.

Den belanghebbenden wordt verder aangeraden, op dezen termijn van indiening wel te letten, aangezien zij bij overschrijding daarvan, door eigene schuld zouden hebben veroorzaakt, dat op hunne reclames geen acht konde worden geslagen.

Leeuwarden, den 28 Julij 1853.

De Commissaris des Konings,
VAN PANHUIJS.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 29 Julij 1853, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 9,75.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . .	- 230,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . .	- 230,00.

Leeuwarden, den 30 Julij 1853.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der gemeente *Leeuwarden*, brengen, bij deze, ter kennis van het algemeen, dat de Rekening en Verantwoording van den Gemeente-Ontvanger over de dienst van 1852 gedurende veertien dagen, ter Secretarie ter inzage is nedergelegd, en aldaar, in afschrift, tegen betaling der kosten, verkrijgbaar is gesteld.

Leeuwarden, den 1 Augustus 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris,
S. W. TROMP, *L. S.*

LONDEN, den 29 Julij.

Onlangs is door de Regering eene wet voorgedragen en door het Parlement aangenomen tot regeling van de dienst der huurrijtuigen of cabs in deze stad, vooral strekkende om het publiek tegen onmatige eischen en onredelijke behandeling te beveiligen. De rijtuighouders achten zich echter door de wet verongelijkt, het daarin gestelde maximum van zes pence voor elke Engelsche mijl rijdens is naar hun oordeel te weinig, daar het hun niet langer vrij staat op terugvracht te wachten. In een, den 26 Julij gehouden vergadering hebben zij gezamenlijk besloten, vooreerst gedurende den tijd eener maand niet te rijden; en om 's lands wetgevers te straffen, hebben zij deze het eerst vruchteloos laten uitzien naar de cabs waarmede de leden uit de vergadering naar hunne woning plegen terug te keeren.

— Men is hier thans ijverig bezig met de inrigting der nieuwe veemarkt in Copenhagenfields, de grond voor welke alleen 65,000 ponden sterling gekost heeft, terwijl de kosten der daarstelling in het geheel op ruim 343,000 ponden sterling geschat worden. Die uitgebreide markt zal plaats voor ruim drie duizend stuks rundvee en twee en veertig duizend schapen aanbieden. Men schat de jaarlijksche zuivere inkomsten, welke deze onderneming de maatschappij zal opbrengen, op ongeveer veertien duizend ponden sterling. Alles kan in Juuij 1854 gereed wezen.

— *De Globe* besluit een overzigt der jongst ontvangen handelsberigten aldus: »Over het geheel is al hetgeen wij dezer dagen omtrent den staat van handel en nijverheid in de onderscheiden deelen des lands vernomen hebben, van hoogst gunstigen aard; alhoewel te Stockport een aantal fabrieken nog stilstaan, daar de arbeiders, voor het tegenwoordige loon niet langer willen werken. De ijzerfabricatie herstelt van de nadeelige gevolgen van eene buitensporige speculatie en van die lang vooruit aangegane overeenkomsten, welke door de prijs-verandering zoo bezwarend voor de fabrikanten geworden zijn. De manufactuur-fabrieken trekken groot voordeel van de gestadige toeneming der aanvrage voor Australie. Kortom, in alle takken der volksbedrijvigheid heerscht eene vaste en aangename stemming.''

— De *Cape Town Mail* zegt, dat het plan is gevormd, om een aanzienlijk getal landverhuizers uit Holland te doen komen, ten einde zich in de Comatie neder te zetten, hetwelk een overheerlijk landschap is tusschen Origstadt en Delagoa-baai. Een agent der tot dit doel gevormde maatschappij zal zich naar Nederland begeven, om gezamenlijk met eene reeds in dien geest werkzame compagnie emigranten naar Zuid-Afrika te zenden.

— Als eene bijzonderheid wordt gemeld, dat het Amerikaansche schip *Sovereign of the sea*, in plaats van touw een uit katoen vervaardigd want heeft, en katoenen zeilen voert, die slechts de helft der gewone kosten vereischen. Men zegt dat katoen niet zoo als touw door wrijving slijt en na jaren gebruik dezelfde waarde behoudt.

— Men schrijft uit Babia dd. 18 Junij ll., dat de provinciale autoriteit aldaar, zich eene daad van geweld tegenover een Hollandsch schip veroorloofd heeft, welke niet missen kan gevolgen na zich te slepen.

De te Rotterdam te huis behoorende schoener *Gouverneur van der Eb*, kapt. *A. v. d. Harst*, lag met eene volle lading gereed om te vertrekken, toen de Braziliaansche regering goed vond, het schip eigendunkelijk te stoppen, en te requireren tot den overvoer van bannelingen. De gezagvoerder, die daarvoor geene ruimte aan boord had, weigerde zulks, en toen men hem desniettegenstaande wilde dwingen, protesteerde hij, bijgestaan door den Ned. consul, tegen deze schending van zijne vlag. Dit mogt aanvankelijk niet baten, en men bleef het vertrek van het schip beletten. In dien tusschentijd kwam de gele koorts aan boord, welke den kapitein aantastte en een groot gedeelte der equipage weg raapte, zoodat, toen eindelijk het embargo opgeheven werd, het schip zich in nieuwe moeijelijkheden bevond, om te kunnen vertrekken. De Holt consul heeft van dit alles aan zijne Regering kennis gegeven, en men twijfel niet, of deze ongehoorde handelwijze van het Braziliaansch gouvernement zal aanleiding tot ernstige reclames geven, hetwelk door den ganschen buitenlandschen handel te Babia gewenscht wordt, daar niemand op die wijze voortaan meer zeker is, niet het slagtoffer te zullen worden van de willekeur van ondergeschikte Braziliaansche ambtenaren.

— Uit New-York heeft de *Lady Eglinton* berigten tot den 16 dezer overgebragt. De groote tentoonstelling aldaar was den 14 dezer geopend, in tegenwoordigheid van den President en den generaal *Scott* en van eene verbazend groote menigte.

— Eene nieuwe godsdienstige beweging heeft zich in Pennsylvanie voorgedaan, het doel van welke is, om de verschillende kerkgenootschappen tot een geheel te vereenigen, met weglating van alle secterische gevoelens, behalve dezulken, als liggen opgesloten in de algemeene les: »Gij zult uwe naasten liefhebben als u zelven,'' en zonder in achtneming van alle formulieren en ceremonien, kerkelijk bestuur en tucht, behalve datgene, wat bestaanbaar is met de volkomenste vrijheid van denken en handelen, en hebbende alleen de meest uitvoerbare liefdadigheid ten grondslag. Een gelijk genootschap staat in New-York opgerigt te worden. Het is bestemd, om een godsdienstig genootschap van magt en invloed te worden.

FRANKFORT, den 30 Julij.

H. M. de Koningin der Nederlanden is Dingsdag jl. te Mainz aangekomen.

— Er heerscht hier bij voortduring eene tropische hitte, die dikwijls tot 28 gr. (in de schaduw) stijgt. Ofschoon zij over het algemeen een uiterst weldadigen invloed op den stand des wijnstoks uitoefent, gaat zij echter vergezeld van hevige onweders en hagelslag, welke laatste in onderscheidene Zuid-Duitsche gewesten groote schade aan het veldgewas, bijzonder aan den tabak veroorzaakt. Hierdoor werd Dingsdag in het naburige Seligenstad binnen weinige oogenblikken de hoop op een' gezegenden oogst geheel vernietigd, daken en vensters verbrijzeld en zelfs gevogelte en wild gedood.

— Te Aken stroomen van alle zijden tallooze bedevaartgangers uit Duitschland aan, om in de aloude kerk van Onze Lieve Vrouw de reliquien te bezigtigen, welke ter vereering worden ten toon gesteld. Deze reliquien, door *Karel den Groote* verzameld, zijn verdeeld in groote en kleine. Over de echtheid is veel geschreven. Zij zijn afkomstig van den patriarch *Johan* van Jeruzalem, eenige Bysantynsche Keizers, en van den kalif *Haroun Alraschid*.

Deze reliquien worden alle zeven jaren ten toon gesteld; de eerste maal geschiedde dit na een concilie te Aken in 809 gehouden en waarbij Paus *Leo III* voorzat. Eenige geschiedschrijvers melden, dat in 1496 op een dag 142,200 vreemdelingen te Aken kwamen, om de plegtigheid der tentoonstelling bij te wonen en dat het bedrag der offerhanden 80,000 goudguldens beliep.

In 1826 duurde de tentoonstelling drie weken en kwamen 288,000 personen te Aken.

De kerk is ter gelegenheid van deze plegtigheid zeer verfraaid. De Koning van Pruisen heeft twee fraai geschilderde glasramen geschonken; de schetsen zijn geleverd door *Cornelis Overbeek* en andere uitstekende kunstenaars.

— De Pauselijke academie heeft eene prijsvraag uitgeschreven, waarnaar de geleerden van alle natien kunnen mededingen, verlangende eene Monographie over de Christelijke chronologische opschriften, die voor de kerkelijke geschiedenis tot op de invoering van de Christelijke tijdrekening belangrijk zijn. De verhandelingen moeten tot 10 Julij 1855 aan den secretaris der academie, *Pietro Viscontie* ingezonden worden.

— Uit Weenen wordt gemeld, dat aldaar dezer dagen de circulaire der Porte aan de mogendheden was ontvangen, waarbij zij, in antwoord op de laatste Russische nota, protesteert tegen het bezetten der vorstendommen. In dit voor 't overige in gematigde bewoordingen gestelde staatsstuk stelt de Porte op nieuw voor de zending van eenen buitengewonen Turkschen gezant naar Petersburg.

Gisteren heeft men te Weenen tijdingen ontvangen uit Konstantinopel, waarin wordt gemeld dat het Turksche gouvernement en de vertegenwoordigers der mogendheden het ontwerp tot vereffening der bestaande geschillen, door den heer *von Bruck* voorgesteld, en volgens hetwelk de vereenigde vloten zich uit de nabijheid der Dardanellen zouden verwijderen en de Russische troepen gelijktijdig de Vorstendommen zouden ontruimen, hebben aangenomen.

's GRAVENHAGE den 30 Julij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Woensdag zijn onder anderen ingekomen 46 adressen tegen en 15 vóór het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen.

Vóór den aanvang der behandeling van de aan de orde gestelde wets ontwerpen heeft de heer *Dommer van Poldersveldt* verlof gevraagd en bekomen tot het doen van de navolgende vragen aan den minister van buitenlandsche zaken:

1°. welke gronden meent de Regering er voor te hebben om op dit oogenblik vooral in bepaalde tegenspraak met het gevoelen van den heer *van Hall*, als lid dezer Kamer uitgesproken in de zitting van den 27 November des vorigen jaars, het bestuur der zaken voor de R. K. Eeredienst tijdelijk in handen te geven van een minister die de R. K. godsdienst niet belijdt?

2°. wat is het doel der zending van den minister *Lightenvelt* naar Rome?

De heer *Dommer van Poldersveldt* heeft daarop de aanleiding tot het doen zijner vragen in het breede toegelicht.

De minister van buitenlandsche zaken heeft o. a. verklaard: »niets terug te nemen, van hetgeen hij in November 1852 heeft gezegd. Hij blijft nog gelooven, dat *op den duur* de zamenvoeging van meer dan een departement verkeerd is; dat daarvan het ministerie ook blijk heeft gegeven door de benoeming in der tijd van een minister voor de R. C. Eeredienst, terwijl, omtrent de vervulling van nog een ander departement men nog altoos bezig is een geschikt persoon te zoeken.. Wat nu de vraag zelf betreft, daarop acht hij het onmogelijk te antwoorden. De Regering heeft, voor het tijdelijk opdragen van het depart. van R. K. Eeredienst aan een lid van het ministerie die niet de R. K. godsdienst belijdt, geen gronden. De Koning stelt ministeriële departementen in en benoemt en ontslaat de hoofden daarvan, zonder daarover aan iemand rekenschap verschuldigd te zijn; maar het ministerie is collegialiter aansprakelijk voor de benoeming van een minister. Het depart. voor de R. K. Eeredienst heeft aan het hoofd eenen minister; die is *tijdelijk* afwezig en voor den korten tijd dat die afwezigheid duren zal, scheen het er minder op aan te komen een tijdelijk minister te benoemen van eene bepaalde Godsdienst, vooral omdat ook op dit oogenblik bij dat departement weinig werkzaamheden zijn. De zaken lijden er dus niet door en hij vertrouwt dat niemand zal kunnen klagen over onvoldoend beheer van de zaken bij dat departement. Er zijn er ja, die over het wetsontwerp zich beklagen, maar daartoe zal de gelegenheid openstaan bij de discussien, en dan zal het blijken, dat de Regering geen onderscheid maakt tusschen de belijders van de onderscheidene gezindheden; dat zij verdraagzaamheid beoogt, maar ook verlangt dat de Staat meester zij op zijn grondgebied. En zou de Kamer nu verlangen, dat de Regering hier de gronden uiteen zette waarom de portefeuille van R. K. Eeredienst tijdelijk aan geen Katholijk is opgedragen; hij gelooft dit niet, omdat hij meent dat in deze Kamer geen onderscheid van Godsdienst te pas komt. Als lid der vergadering mag hij in der tijd zijne eigene beschouwingen hebben ontwikkeld, als minister moet hij blijven weigeren meerder te antwoorden dan op grond van art. 89 der grondwet, strijdig zou kunnen worden geoordeeld met het belang van het Rijk.''

»Omtrent de tweede vraag is hij uog huiveriger te antwoorden.

»Hij gelooft niet dat dit in deze vergadering kan te pas komen, als er questie is van (hij zal niet zeggen diplomatieke *onderhandelingen*) maar toch van diplomatieke aanraking. Dit alleen kan en mag hij zeggen, dat de heer *Lightenvelt*, nog zijnde het wettig hoofd van het departement der R. K. Eeredienst, naar Rome is vertrokken, opdat de Paus geen verkeerden indruk zou erlangen van het ontwerp dat aan de Kamer is aangeboden omtrent het toezigt op de kerkgenootschappen.''

De Vergadering heeft vervolgens naar aanleiding van voorstellen van de heeren *Storm* en *Dirks*, besloten van de te behandelen wets-ontwerpen alleen in beraadslaging te nemen, die

tot goedkeuring eener dading tusschen het bestuur der domeinen en de gemeente Genemuiden, en

[illegible] van hoofdstuk III der staatsbegrooting van 1852 (Onderstand van [illegible] Nederlanders buiten 's lands). •

Die voordragten van wet zijn achtereenvolgens zonder beraadslaging met algemeene stemmen aangenomen.

In de zitting van Donderdag zijn onder anderen ingekomen 7 adressen houdende bedenkingen tegen en 10 tot aanprijzing der algemeene strekking van het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de kerkgenootschappen.

Van de aan de orde gestelde wets-ontwerpen is aangenomen:

dat tot aanvulling der wet van 1852 betreffende de pensioenen der zee- en landmagt met 43 tegen ééne stem;

dat tot wijziging der wet van 28 Augustus 1851 (bevordering der officieren van de geneeskundige dienst en van de administratie bij de zeemagt) met 41 tegen 4 stemmen;

dat tot wijziging der wet van 28 Augustus 1851 (pensioenen der officieren van de geneeskundige dienst en van de administratie bij de zeemagt) met 30 tegen 16 stemmen.

Daarna zijn de beraadslagingen gehouden over het ontwerp tot wijziging van het tarief van regten op den in- en uitvoer.

Bij de algemeene beschouwingen hebben het woord gevoerd de heeren: *Blaupot ten Cate*, *Sloet tot Oldhuis*, *Dirks*, *van Bosse* en de minister van finantien.

De beide eerstgenoemde leden keurden het ontwerp goed, voor zoo veel daarbij weder een stap is gedaan op den weg van handelsvrijheid. Zij hadden niet te min verlangd, dat nog meer artikelen dan de voorgestelde eene vermindering van regt hadden ondergaan, en drongen aan op de spoedige algemeene herziening van het tarief. Inzonderheid deden zij uitkomen de noodzakelijkheid eener ontheffing van invoerregten op de eerste levensbehoeften in het belang der mindere volksklassen. — De heer *Dirks*, die mede op de belangen van den landbouw het oog vestigde, heeft verschillende punten opgegeven, welke bij eene algemeene herziening van het tarief dienden in aanmerking te komen. De heer *van Bosse*, die de strekking van het ontwerp goedkeurde, heeft niet te min onder het oog gebragt, dat men zich van de goede werking der voorgedragen ontheffingen niet te veel moest voorstellen.

De minister van finantien heeft daarna te kennen gegeven namens den Koning gemagtigd te wezen uit de beide staten behoorende tot het eenig artikel van het ontwerp te ligten alles wat daarin betrekkelijk *metalen* voorkomt.

Het wets-ontwerp is — na dat een door den heer *Reinders* en twee door den heer *Sloet tot Oldhuis* voorgestelde amendementen waren verworpen — in zijn geheel, gelijk het nu laatstelijk door de Regering is veranderd, aangenomen met 42 tegen 3 stemmen.

In de zitting van heden zijn achtereenvolgens, zonder beraadslaging, met algemeene stemmen aangenomen:

de 8 aanhangige wets-ontwerpen tot naturalisatie.

Het wets-ontwerp tot duurzame regeling van het beheer der gelden wegens verstrekkingen heeft tot langdurige beraadslagingen aanleiding gegeven. Na den afloop der behandeling van de voordragt in het algemeen zijn, ten gevolge van door den heer *van Nispen van Sevenaer* bij de discussie der afzonderlijke artikelen voorgestelde amendementen, in artt. 1 en 7 veranderingen gebragt.

De commissie voor de verzoekschriften heeft op drie honderd en dertig adressen houdende bedenkingen tegen het wets-ontwerp regelende het toezigt op de onderscheiden kerkgenootschappen verslag uitgebragt, met welks conclusie de Vergadering zich vereenigd heeft.

De commissie van rapporteurs voor het wets-ontwerp tot goedkeuring eener met de republiek van Costa Rica gesloten overeenkomst van vriendschap, handel en scheepvaart heeft haar eindverslag ter tafel gebragt. De Kamer heeft besloten het bedoelde voorstel van wet in behandeling te nemen op aanstaanden Dingsdag den 9 Augustus, tot welk tijdstip de Vergadering gescheiden is.

— De Synode der Nederduitsche Hervormde Kerk heeft een adres aan Z. M. onzen geëerbiedigden Koning uitgevaardigd, ter dankzegging voor het geene door Z. M., vooral in den laatsten tijd, is gedaan in het belang der Protestantsche Kerk, en met aanbeveling van hare belangen.

Ook heeft de Synode met betrekking tot den *herderlijken brief*, ten gevolge van het rapport der hiertoe benoemde commissie ondanks verschil bij meerdere harer leden met de zienswijze der Synodale commissie, bij meerderheid van stemmen, verklaard, op regtmatigen prijs te stellen den ijver en de zorgvuldigheid, waarmede de Synodale commissie gedaan heeft, wat zij naar haar inzien oordeelde der Kerke het meest dienstig te zijn.

Al mede is besloten, om het werk eener nieuwe Bijbelvertaling ter hand te doen nemen, en de verdere toebereidselen daartoe voort te zetten.

De Synode gaat ook door de commissie tot den druk en de uitgave der gezangen steeds voort, om den bundel der Evangelische Gezangen eenmaal met een klein, maar belangrijk toevoegsel te verrijken, hoewel de proeven, die daartoe ter Synodale tafel zijn gebragt, de goedkeuring der Vergadering niet hebben kunnen verwerven.

Acht gevende op zoo vele aanschrijvingen, om de godsdienstige viering van den 31 October, als gedenkdag der gezegende Kerkhervorming, te verhoogen, heeft de Synode toch gemeend te moeten bepalen, dat die viering zich bepale tot den daarop volgenden Zondag, ten zij de Zondag zich met dien gedenkdag vereenige, en dat van dit besluit aan de Kerkenraden aanschrijving zal geschieden.

GRONINGEN, den 27 Julij.

In tegenwoordigheid van vele honderden toeschouwers hadden heden in de Noorderkerk *de jaarlijksche openbare blijken van gemaakte vorderingen plaats der* 150 *kweekelingen*, die thans aan het sedert 63 jaren bestaande en steeds meer bloeijende Instituut voor Doofstommen opgevoed worden.

De instituteur, mr. *R. T. Guyot*, trad ditmaal wederom op, om het feest met eene voorafspraak te openen, ten onderwerp hebbende: *de beste middelen om de eentoonigheid in het spreken der ontstomde dooven weg te nemen.* Hij deelde hierbij zijne eigene op ervaring gegronde beschouwingen mede en maakte loffelijke vermelding van de pogingen van dr. *Provolo*, te Verona, daartoe op eene nieuwe, eigenaardige wijze aangewend en door *Mosconi* medegedeeld.

Overgaande tot het wezenlijke deel der roerende plegtigheid, deed de spreker de vorderingen zien in het zoogenaamd *kunstmatig schrijven* en in het *teekenen*.

Om de vorderingen in het *luide spreken* te doen kennen, bragten eerst al de kweekelingen in koor de eenvoudige en samengestelde klanken voort, spraken dan eenige woorden, waarna dit voortgezet werd door al de klassen heen met enkele kweekelingen, die óf losse woorden, óf kleine volzinnen, óf eene zamenhangende rede uitspraken, óf voorlazen uit een of ander boek. Afgewisseld werd dit met *aflesen van den mond*. De verschillende onderwijzers spraken, de leerlingen toonden dat zij verstonden, wat er gezegd was, hetzij door aanduiden van voorwerpen, die genoemd werden, hetzij door het geven van passende antwoorden. Dit werd besloten door eene *luide samenspraak* tusschen eenige der meestgevorderde kweekelingen, ondersteund door natuurlijke gebaren.

Was dit *spreken* door doofstommen treffend en roerend voor de talrijke aanschouwers, niet minder belangrijk was voor den nadenkende de volgende proeve, om de *vorderingen in het schriftelijk uiten der gedachten* te doen zien. Vroeger van de middelen verstoken, om door aanraking met hunne medemenschen hunne verstandelijke vermogens te ontwikkelen, hadden de ongelukkigen ook over de eenvoudigste dingen geene bepaalde denkbeelden kunnen vormen; nu toonden zij de mededeelingen hunner onderwijzers door natuurlijke gebaren, ondersteund door voorwerpen of platen, te verstaan en in schrift te kunnen wedergeven, terwijl hunne opstellen *naar eigene vinding*, die daarna werden opgelezen en rondgedeeld, merkwaardige blijken gaven hunner duidelijke denkbeelden, over onderwerpen uit de verschillende wetenschappen, aan het Instituut onderwezen, als daar zijn geschiedenis, aardrijkskunde, natuurlijke historie, zedekunde enz. Tevens deden deze opstellen zien, hoeverre zij gevorderd waren in de wel eenvoudige, maar toch zeer verstaanbare voorstelling hunner eigene opmerkingen en gedachten, dus in het gebruik der *taal* in ruimeren omvang.

Daarna had de uitdeeling van premien plaats aan de ijverigste en braafste kweekelingen door den president der hoofd-directie, den heer *J. Hesselink*.

Het lof werden nu na volbragten leertijd 13 kweekelingen van het Instituut ontslagen, die ieder tot aandenken een boekgeschenk ontvingen.

Ten slotte werden de proeven vertoond van vorderingen in de verschillende *handwerken en ambachten*, door de kweekelingen aangeleerd.

Bij het eindigen van dit berigt verheugt het ons nog te kunnen mededeelen, dat er wederom 19 ongelukkigen opgeroepen zijn, om in September, bij den aanvang van het volgende schooljaar, als nieuwe kweekelingen geplaatst te worden, zoodat het getal verzorgden, na aftrek der ontslagenen, met 6 staat vermeerderd te worden.

SNEEK, den 31 Julij.

De vroeger aangekondigde verloting eener zeilboot heeft gisteren in bijzijn [illegible] Commissie van politie, als daartoe door het gemeente-bestuur gecommitteerd, ter bepaalder ure plaats gehad, met dien uitslag, dat [illegible] *N. J. Wouda*, koopman alhier, op no. 4 gezegde boot als prijs is ten deel gevallen, terwijl aan *J. J. Croles*, te IJlst, op no. 14 als laatstuitgetrokkene de vlag is toegekend.

LEEUWARDEN, den 1 Augustus.

In de op heden alhier gehoudene vergadering van den Gemeente-Raad, waar in 14 leden tegenwoordig waren, zijn na de vaststelling der notulen dd. 14 Julij ll. onder anderen navolgende zaken in behandeling genomen:

I. Door Burgemeester en Wethouders wordt ingevolge art. 219 der Gemeentewet ter tafel gebragt de door HunEd. opgenomen en welbevonden Gemeenterekening over 1852, met alle daarbij behoorende bescheiden. — Bij monde van den heer *Tromp* wordt eene memorie tot derzelver toelichting door HunEd. uitgebragt en een ontwerp-besluit voorgesteld tot voorloopige vaststelling dier rekening en wel in buitengewone en gewone ontvang op eene som van *f* 248,308.90 en gelijke uitgaaf op *f* 119,355.34½ en alzoo met een voordeelig slot van *f* 128,953.55½. Nadat een voorstel van mr. *Jan van der Veen* om HH. Ged. Staten uit te noodigen te willen berigten op welken grond HunEd. zich bevoegd achten onmiddellijk bevelen aan de Gemeente-Ontvangers te geven, gelijk is geschied bij hun besluit voorkomende in het Provinciaal Blad no. 108, van 1853, ter inzage is gelegd om in eene volgende vergadering te worden behandeld, — wordt door loting overgegaan tot de aanwijzing van drie sectien uit den Raad, om te rapporteren omtrent hun onderzoek dezer rekening.

II. Tot het onderzoeken enz. van na te noemen begrootingen en rekeningen, benoemt de Voorzitter personele commissien wier namen er achter gemeld worden:

a. Begrooting der Stads Armekamer voor 1854 de heeren: *Gorter*, *Albarda* en *Wijbrandi*.

b. Herziene begrooting van den R. C. armenstaat over 1853, zijne rekening en verantwoording over 1852 en door den raad gevraagde nominatieve staten der van wege die administratie bedeelden enz., de heeren: *Bloembergen*, *Sleeswijk Vening* en *Bruinsma*.

c. Suppletoire begrooting over 1853 van het Stads Ziekenhuis, benevens de begrooting voor 1854, de heeren: *Bloembergen*, *Zeper* en *Lojenga*.

d. Rekening van de dienstdoende schutterij over 1852 en begrooting voor de dienst van 1854, de heeren: *Tromp*, *Romein* en *Drielsma*.

Aan alle welke stukken voor de resumtie gevolg zal worden gegeven.

III. Voorstel van Burgemeester en Wethouders betrekkelijk de herstelling van de Tuinsterbrug. — De conclusie van het rapport bij acclamatie aangenomen, leidende o. a. tot verhooging der doorvaarts-ruimte met 40 duimen en met de pachters overeen te komen omtrent een billijke schadeloosstelling, hoogstens tot een bedrag van *f* 100 in het jaar, jaarlijks aan hen uit te keeren enz.

IV. Adres van *A. C. Dirickx*, om afstand van grond tusschen haar huis en het Jacobijner-Kerkhof alhier. — Op voorstel van den heer *van der Veen* zijn Burgemeester en Wethouders verzocht nadere inlichtingen omtrent dit adres te nemen en die daarna den Raad mede te deelen.

V. Missive en bijlage van den heer *A. A. A. Goudij*, te Amsterdam, houdende voorstel omtrent publieke waschplaatsen enz. — In handen gesteld van de Plaatselijke Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt, ten fine van berigt enz.

VI. Missive van de heeren *Wiersma*, *Tromp* en *van der Veen*, allen betrekkelijk de aanneming hunner benoeming als leden van dezen Gemeente-Raad.

VII. Missive van de Commissie van Toezigt over het Stads Werkhuis alhier, nopens haar jaarlijksch verslag deze inrigting betreffende. — Welk stuk met andere verslagen omtrent gemeentelijke instellingen enz. is ter inzage gelegd.

VIII. Proces-verbaal van verificatie der Gemeentekas, benevens specificatie van het daarin voorhanden geldswaarde hebbend papier, en Rekening-Courant van de Bank van Leening en de Spaarbank met den Gemeente-Ontvanger van Leeuwarden, een en ander opgemaakt den 1 Julij ll.

IX. Adres van de Wed. *J. van Dam* alhier, om geheele of gedeeltelijke ontheffing van haren aanslag in den omslag over 1853, voor het onderhoud der verlichting enz. — Op welk adres eene afwijzende beschikking wordt genomen.

X. Resolutie van Ged. Staten, houdende goedkeuring van des Raads besluit (in zake de verhuring van bleeken) voor zoover betreft de gunstige beschikking daarbij, op het verzoek van *D. Wesbonk*, om afstand van gemeente-grond tot bleek voor zijne woningen, onder te kennengeving van het een en ander ten aanzien der door HunEd. te verleenen goedkeuring op de algemeene magtiging op Burgemeester en Wethouders te verstrekken bij eene geheele regeling dezer zaak bedoeld, in voormeld Raadsbesluit sub *a.* — In handen gesteld van evengenoemd collegie tot het aangaan eener nadere regeling en daarvan ter zijner tijd dezer Vergadering te rapporteren.

XI. Voorstel van Burgemeester en Wethouders tot benoeming van drie Waagwerkers aan de Stads Waag alhier, enz. — Nadat de Raad de noodzakelijkheid daarvan had verklaard, is besloten hieraan alsnu het vereischte gevolg te geven, waarvan later zal worden gerapporteerd.

XII. Rapport bij monde van den heer *Zeper*, omtrent:

a. De rekening der commissie tot uitdeeling van spijs enz., over 1852;

b. Idem belast met het beheer van het Ziekenhuis alhier, over dat jaar. — De conclusie tot goedkeuring van beide rekeningen aangenomen: *a.* in ontvang en uitgaaf, beide bedragende *f* 5248.94½; *b.* idem *f* 3716.46.

XIII. Rapport der Commissie, belast met het onderzoek enz. naar de ingediende verordening tot heffing eener belasting op Tooneel-vertooningen enz. met bijbehoorende stukken. — Ter visie tot de behandeling in eene volgende zitting.

XIV. Adressen van *A. Feima* en *P. Germeraad*, om verhooging van tractement als onderwijzers alhier. — Om berigt enz. in handen gesteld der Plaatselijke Schoolcommissie.

XV. Rapport omtrent de Rekening van het Nieuwe Stads Weeshuis alhier gedurende het jaar 1852. — De conclusie bij acclamatie aangenomen.

Vervolgens worden nog eenige andere zaken medegedeeld en afgehandeld, waarna de heer mr. *C. Sleeswijk Vening* het woord vraagt om bij gelegenheid dezer zijne laatste zitting als lid van dezen Gemeente-Raad afscheid te nemen. De Voorzitter beantwoordt deze rede op eene even hartelijke wijze en vindt verder aanleiding der Vergadering den wensch van den heer *Waller* om zijn ontslag als raadslid mede te deelen, onder toebrenging van hulde voor de vele en belangrijke werken door deze waardige mannen in het belang en nut dezer gemeente mede tot stand gebragt.

— Heden is van hier naar Harlingen vertrokken een detachement van het 2de bat. 7de reg. infanterie, sterk 1 officier en 82 onder-officieren en manschappen, gisteren uit Groningen aangekomen en bestemd tot aflossing der te Harlingen garnizoen houdende compagnie van het 4de bat. 7de reg. infanterie, die den 9 dezer met de 4 overige compagnien en den staf van dat bataillon, onder kommando van den majoor *W. J. Knoop*, naar het kamp bij Zeist zal marcheren.

— Gisteren namiddag viel bij de Amelandspijp een kind in het water. Naauwelijks echter bemerkte dit de turfdrager *van der Baan*, of hij stortte zich gekleed het kind achterna en had het geluk het voor eenen misschien anders wissen dood te bewaren. Naar wij vernemen, heeft genoemde persoon reeds vroeger meerder dergelijke edele daden verrigt.

— In ons berigt aangaande de vergadering van »'t Selscip foar Frijsce tael in scriftenkinnisse", 21 Julij ll., hebben wij nog vergeten te melden, dat de heer *M. H. Reidsma*, van Folsgare, eene bevallig ingekleede voorlezing heeft gehouden over het geslacht *Liauckama*.

— De laatste voorstelling in den Schouwburg op verleden Zaturdag avond werd vrij wel bezocht. Het opgevoerde tooneelspel *het Geraamte of de Leeuwenridders* werd goed afgespeeld, hoezeer het op zich zelven niet veel indruk achterliet. Het mogt onderhoudend genoemd worden, zonder meer en ontleende zijne grootste verdienste wel aan de decoratien, costumes, optogten enz. De hoofdvertooners kweten zich echter verdienstelijk van hunne taak en werden op het einde, onder luide bijvalsbetuigingen, teruggeroepen, waarna de heer *Breedé*, met warmte, in eenige door den heer mr. *C. M. A. Simon van der Aa* vervaardigde copletten, Leeuwarden's ingezetenen den dank des gezelschaps overbragt voor de ook dit jaar genotene ondersteuning en bijval, en hen, met een wensch voor den bloei van Friesland en van Leeuwarden, een harlijk vaarwel toeriep.

— Ter provinciale griffie liggen ter inzage de voorwaarden, waarnaar den 22 Augustus 1853, aan het locaal van het provinciaal bestuur te Maastricht zal worden aanbesteed de aanleg van de electro-magnetische telegraaflijn van Maastricht, over Valkenburg, naar de Pruisische grenzen.

— Den 28 Julij ll. is te Midlum gehouden de zomer-vergadering der leden van de afdeeling kanton Harlingen der Friesche Maatschappij van Landbouw en Veeteelt. Mededeeling werd gedaan van het door het Afd. Bestuur verrigte met betrekking: 1°. tot de beantwoording der van wege Z. M. voorgestelde [illegible]

punten; 2°. tot het verslag der werkzaamheden van de afd. over 1852. Behandeld werden vijf voorstellen, en werd ten gevolge daarvan besloten, tot de bevordering van eene proefneming ter verbetering van vlasrotten; terwijl verders mededeeling werd gedaan betrekkelijk het bekomen van een mannetje varken, van Engelsch ras, ten vroeger medegedeelden einde. De aanstaande herfstvergadering zal worden gehouden te Franeker, op Donderdag den 20 October 1853, 's namiddags ten 3 ure.

— Uit Wons wordt gemeld, dat den 23 Julij ll. aldaar door het Friesch Genootschap van Geschied-, Oudheid- en Taalkunde een waardig gedenkstuk, bestaande in een fraai bewerkten steen met gepast opschrift, in de kerkmuur is geplaatst, ter eere van den Frieschen dichter *J. C. P. Salverda*, en dat tevens een kleiner steen, voorzien van deszelfs naam, op zijn graf is gelegd.

— De dezer dagen plaats gehad hebbende herstemmingen voor de verkiezing van leden voor den gemeente-raad, hebben in de volgende gemeenten tot uitslag gehad:

FRANEKER. Gekozen de heeren *B. Loloama* met 84 en *R. Lonneman* met 72 van de 149 stemmen.

HEMELUMER OLDEPHAERT en NOORDWOLDE. Gekozen de heer *S. C. Bouma* met 58 van de 91 stemmen.

Gekozen de heer mr. *H. J. de Carpentier* met 52 van de 94 stemmen.

Gekozen de heer *H. F. van der Wal* met 58 van de 92 stemmen.

— Z. M. heeft bij onderscheiden besluiten o. a. goedgevonden te benoemen bij het 7de regement, tot majoor, den kapitein der 1ste klasse *C. H. F. A. Battaerd*, van het 3de regement van het wapen.

— De minister van finantien, gelezen hebbende onderscheidene missives, betrekkelijk de toepassing der wetten op het *zegel* en de *registratie*, op acten of verklaringen van *solvabiliteit*, betrekkelijk borgtogten, ten behoeve van de administratie der in- en uitgaande regten en accijnsen;

Heeft bij resolutie van den 6 Julij 1853 goedgevonden en verstaan: te kennen te geven, dat de vrijstellingen voor de acten van borgtogt of zekerheid verleend voor den accijns op de turf en het gemaal, naar den geest der aangehaalde wetten, mede op de verklaringen van *solvabiliteit*, welke, bovendien, een deel van den borgtogt of van de zekerheid kunnen gezegd worden uit te maken, van toepassing zijn; dat zij, alzoo wanneer zij niet reeds *in* de acten van borgtogt zelven voorkomen, daarachter, op hetzelfde gezegeld of ongezegeld papier, kunnen geschreven worden, terwijl daarop in geen geval regt van registratie moet geheven worden, moetende alle vroegere beslissingen, welke met de onderwerpelijke mogten strijden, worden gehouden voor vervallen; zonder dat echter op het verledene moet worden teruggekomen.

— Bij resolutie van den 8 Julij 1853, heeft de zelfde minister goedgevonden met wijziging van het vroeger voorgeschrevene voor de herziening van voor aanpeil aangegeven turf te bepalen, dat, naar gelang de turf, welke gedeeltelijk losgestort en gestapeld is, bij de opneming bevonden wordt meer of minder vast in elkander te zitten, de vermenigvuldiging der kubiek-palmen, ter berekening van het getal tonnen, ook zal kunnen plaats hebben met $5\frac{1}{2}$ of $6\frac{1}{2}$.

— De inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt verwittigt alle genees- en heelkundigen, Nederlanders van geboorte, die genegen zijn om de betrekking van *Adsistent Chirurgijn* in eene der groote strafgevangenissen van het Rijk te vervullen, dat zij zich, bij verzoekschrift op zegel geschreven en portvrij in te zenden, vóór den 15 Augustus 1853 aan hem Inspecteur kunnen aanmelden.

— Uit 's Gravenhage wordt berigt: Naar men verneemt zoude men eene valsche coupon groot *f* $1.48\frac{1}{2}$ van het administratie kantoor van de wed. *H. F. Tjeenk en Comp.* te Amsterdam, ontdekt hebben, waarvan de cijfers en letters veranderd zijn in de som van *f* 24.75.

— Te Amsterdam wordt veel belang betoond in het ontwerp van den heer *J. Galman*, aannemer aldaar, tot uitbouw en verfraaijing der stad in verband met eene brug over het IJ. Dat ontwerp bevat twee plannen: het eene de vergrooting of het uitbouwen van eene nieuwe voorstad op het aangeslibte gedeelte van het IJ, in de kom tusschen de Ooster- en Westerdoksluizen, afgesneden door breede grachten en door dubbele ophaalbrugen aan de stad verbonden; het tweede de bevordering der gemeenschap van Noordholland met de stad Amsterdam, door het bouwen van eene kapitale vaste brug over het IJ, voor rijtuigen en voetgangers gemakkelijk en voor de scheepvaart niet hinderlijk. De uitvoering dezer plannen, van welke het wenschelijk geacht wordt dat zij in hun geheel blijven, zou velerlei voordeelen beloven.

— Woensdag avond ten $6\frac{1}{2}$ ure ondernam de heer *Lassaigne* zijne tweede luchtreis te Amsterdam, door den stoutmoedigen *Julio* en den heer *S* nit Rotterdam vergezeld. De ballon is met de drie reizigers behouden nedergedaald op een weiland, in de Wijde Wormer, bij Purmerende.

— De eerste vangers-haring is den 28 Julij te Vlaardingen aangebragt, bedragende 46 ton, waarvan 13 ton maatjes en 33 ton volle haring.

Een groot aantal KIEZERS te *Leeuwarden*, nemen de vrijheid bij de aanstaande herstemming van drie Leden voor den Gemeente-raad aldaar, de aandacht der overige Kiezers te vestigen op de Heeren:

R. D. SMEDING.
Mr. B. DORHOUT, en
W. HAMSTRA.

INSTITUUT.

Ondergeteekende heeft de eer aan belanghebbende Ouders en Voogden te berigten, dat de NIEUWE SCHOOLCURSUS zal geopend worden den 9 Aug. e. k. De Avondlessen van 7—8 ure in de Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Taal, alsmede de Middaglessen van 1—2 ure in Reken-, Stel- en Meetkunde en het Boekhouden, zullen alsdan wederom aangevangen worden.

Leeuwarden, 22 Julij 1853. N. J. SINGELS, *Directeur*.

*** Ondertrouwd:
Franeker, den 24 Julij 1853.
A. J. HAAXMAN, *van 's Gravenhage*, en
A. W. BOLLAND.
Eenige kennisgeving aan Familie en Bekenden.

*** Ondertrouwd, den 31 Julij 1853:
S. W. VISSER, *van Gaastmeer*, en
C. A. VISSER, *van Heeg.*
Strekke tot algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:
Leeuwarden, den 23 Julij 1853.
I. S. van der GOOT, en
G. F. POL, (*Hengelo*).

*** Getrouwd:
Harlingen, den 28 Julij 1853.
D. A. de JONG, en
H. POSTHUMA.
Algemeene kennisgeving voor Familie en Vrienden.

*** Getrouwd:
Leeuwarden, den 30 Julij 1853.
J. R. HOOGKLIMMER, en
K. C. A. HILLEBRAND.
Eenige kennisgeving.

LEEUWARDEN, den 21 Julij 1853. Bevallen van eene Dochter Vrouwe CLARA TJALLINGA ÆDONIA Baronnesse SIXMA van HEEMSTRA — van Eijsinga.

*** Bevallen van een' Zoon W. R. BANGMA, Echtgenoot van
Exmorra, den 22 Julij 1853. C. ONëIDES.

*** Heden verloste van een' Zoon JETSKE R. VISSER, geliefde Echtgenoote van
Grouw, 23 Julij 1853. J. K. van RIESEN.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen Zoon ANNA LEWINA FONTEIN, Echtgenoote van
[illegible], den 27 Julij 1853. HENDk. FONTEIN.

*** Op den Huize *Vredehof*, te Soestdijk, is op den 20 Julij 1853, [illegible] verwachts, in den ouderdom van 59 jaren, overleden de Hoogwelgeboren [illegible] Jonkheer ALBERT LAURENS CORNELIS FABRICIUS van HEUKELUM, Lid van de Ridderschap der provincie Noord-Holland.

*** Heden avond overleed zeer zacht onze waarde Vader en Behuwdvader JOHANNES ULBES RIJPMA, in den hoogen ouderdom van 80 jaren en ruim 7 maanden. Eene hevige ongesteldheid van slechts 4 dagen maakte een einde aan zijn werkzaam leven.

Witmarsum, den 26 Julij 1853.
U. J. RIJPMA.
S. J. RIJPMA.
T. T. TAKOMA.

Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

LEEUWARDEN, den 26 Julij 1853. Heden overleed, in den ouderdom van 77 jaren, Mejufvrouw ANNE MARGARETHA BUISMAN, Weduwe van den Heer Jannes Kuitert.
Eenige kennisgeving.

*** Heden ontsliep alhier, ons jongste Kindje HENDRIK JAN, in den ouderdom van ruim dertien maanden.
Groningen, 27 Julij 1853.
A. G. RIJKENS, *Pred. te Akkrum.*
V. KONING.

*** Heden overleed aan eene korte doch hevige ziekte, onze jongste Dochter MARIA LOUISA, bijna 12 jaren oud.
Leeuwarden, 27 Julij 1853.
H. E. FEENSTRA.
I. A. FEENSTRA — Ruijs.

*** Heden morgen circa $7\frac{1}{2}$ uur overleed tot mijne, mijne kinderen en behuwdkinderen diepe droefheid, voorzien van de H. Sacramenten der stervenden na eene langdurige sukkeling, nogtans onverwacht, mijne dierbare Echtgenoot STEFANIA A. van der ZEE, in den ouderdom van ruim 60 jaren, met wie ik bijna 32 jaren in den gelukkigsten echt vereenigd was.
Harlingen, den 28 Julij 1853. F. LANGENHORST.
Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden overleed ons jongste Dochtertje ANNA. Slechts 7 maanden mogten wij ons in haar bezit verheugen.
Leeuwarden, den 28 Julij 1853.
G. ten CATE Tz.
G. ten CATE — Taconis.

*** Heden overleed ons geliefd jongst Dochtertje TIETJE, ruim zeven maanden oud.
Sneek, den 29 Julij 1853.
P. van der FEER Jz.
H. F. van der FEER — Wouda.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 26 Julij tot en met den 1 Augustus 1853 aangegeven: 11 Geboren, 13 Overleden, Gehuwd 3 paren.

Opgave der Prijzen en Aanvoer van *BOTER en KAAS*, den 29 Julij 1853 aan de Stadswaag te Leeuwarden.

		AANVOER:
PRIJS:	Boter, *f* 41.00 en *f* 41.50.	1203/4, 263,8 en 108/16 vaten.
»	Kaas, *f* 23.00 à *f* 31.00.	11,825 Ned. ponden.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 30 Julij 1853.

Nederland.

Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$63\frac{7}{8}$		
Dito dito....	3 »	$76\frac{13}{16}$		
Dito dito....	4 »	$95\frac{11}{16}$	$95\frac{3}{4}$	
Amort.-Synd.°	$3\frac{1}{2}$ »	$95\frac{1}{2}$		
Handel-Maats.	$4\frac{1}{2}$ »			

Frankrijk.

Obligatien....	3 pCt.	

Rusland.

Ob. bij *H.* $\frac{1798}{1816}$	5 pCt.	109		
dito dito $\frac{1828}{1829}$	5 »			
Dito bij dito..	4 »	$93\frac{5}{8}$	$93\frac{3}{4}$	
Geldl. te Londen	$4\frac{1}{2}$ »	$100\frac{1}{4}$		

Spanje.

Obligatien.....	1 pCt.	$23\frac{1}{4}$	$23\frac{5}{16}$	
»	3 »	$48\frac{3}{8}$		
» Binnenl.à6/m	3 »	$43\frac{1}{4}$	$43\frac{5}{16}$	$43\frac{1}{4}$
Coupons Bewijzen.....		$6\frac{3}{8}$	$6\frac{11}{16}$	

Portugal.

Te Londen....	5 pCt.	$42\frac{1}{8}$	
»	4 »	$39\frac{1}{16}$	$39\frac{1}{8}$

Oostenrijk.

Metaliek.......	5 pCt.	$82\frac{3}{4}$	$82\frac{7}{8}$
» 1852...	»		
» (nieuwe)	$2\frac{1}{2}$ »	$42\frac{11}{16}$	
» » 1851/52	»	$42\frac{5}{8}$	$42\frac{11}{16}$
» » Amst.	5 »	95	$95\frac{1}{8}$

Metal. La. B. 5 pCt. 95, $\frac{1}{8}$; Amerik. Bank-Act. $4\frac{11}{16}$; Dito Orig. $4\frac{1}{4}$; Louis. bij Hope 5 pCt. 101; Mexik. $26\frac{1}{2}$, $\frac{9}{16}$; Gren. $2\frac{1}{4}$ pCt. $21\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$; Dito Uitg. $9\frac{1}{4}$; Venez. $3\frac{1}{2}$ pCt. $37\frac{5}{8}$; N. 3 pCt. Portug. $39\frac{1}{8}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{3}{16}$; Uitg. $16\frac{3}{4}$; Thes. Amst. 108.

Bij onbeduidende affaire waren heden Holl. fondsen prijshoudend; ook in vreemde effecten was de handel zeer beperkt; Spaansche, Oostenr. en Mexik. waren tot iets verminderde prijzen verkrijgbaar.

Zondag den 31 Julij.

Integralen $63\frac{7}{8}$; Spaansche 1 pCts. $23\frac{1}{4}$; Binnenl. 3 pCts. $43\frac{5}{16}$; Nieuwe Portug. 3 pCts. $39\frac{1}{8}$. $\frac{1}{4}$; Metaliek 5 pCts. $82\frac{5}{8}$, $\frac{9}{16}$; Dito 1851/52 $2\frac{1}{2}$ pCts. $42\frac{9}{16}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$. Weinig affaire.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van FERWERDERADEEL,

Voldoende aan den inhoud van het 1ste lid van het besluit van Heeren Gedeputeerde Staten van *Friesland*, dd. 25 Julij ll., no. 13, — houdende uitnoodiging, de onderhoudpligtigen der *Dockumer-Ee*, zoo ver deze Gemeente betreft, zoo spoedig mogelijk zamen te roepen en aan dezelven mededeeling te doen van eene afwijzende beschikking van den Heer Minister van Binnenlandsche Zaken van den 5 dezer maand, op een door de door hun benoemde Gecommitteerden aan den Koning gerigt adres en van het door deze hunne Gecommitteerden gegeven antwoord op de namens Gedeputeerde Staten aan hen, na bekendheid hunnerzijds met die beschikking, gerigte vraag of zij thans al dan niet bereid zijn onverwijld alnog gevolg te geven aan de hun aanvankelijk opgedragene Commissie en daartoe dezelve weder op te vatten enz.; voorts aan de onderhoudpligtigen voor te stellen nader over te gaan tot de benoeming van nieuwe Gecommitteerden, met ontslag, zoo veel noodig, van de bestaande, —

Roepen, bij deze, voornoemde onderhoudpligtigen, zijnde de eigenaren van alle kadastrale perceelen in deze Gemeente, ten voorschreven einde op tegen Saturdag den 13 Augustus 1853, des voormiddags *elf* uur, in de Kerk der Hervormden te *Ferwerd*.

Ferwerd, den 29 Julij 1853.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
R. J. v. d. LEIJ.
De Secretaris,
J. H. HEIJMANS Gz.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van GAASTERLAND maken bekend, dat de gewone JAARLIJKSCHE WILDEMARKT, dit jaar invalt op Donderdag en Vrijdag den 18 en 19 Augustus e. k.; dat van wege het Bestuur op laatstgemelden dag op de Wildemarkt zal worden Verharddraafd:

Een vrij te vereeren Prijs van ZESTIG GULDENS,

indien daartoe minstens zes Paarden tot genoegen der Keurmeesters en geen Goud of Zilver onder den man hebbende gewonnen, tenzij zulks geschied zij beneden de driejarigen ouderdom, worden aangeboden; dat de aangave der Paarden zal moeten geschieden op Kippenburg bij de Wildemarkt, des voordemiddags ten 11 uur, de keuring ten 12 uur, onmiddelijk daarna de loting, en dat de Draverij zal aanvangen des nademiddags ten 2 uur; voorts dat de standplaatsen voor Kramen, Tenten, enz. op de Wildemarkt bij hunne aankomst, van wege het Bestuur zullen worden aangewezen; dat de KERMIS te Balk, invalt op Maandag den 22 derzelfde maand, en des Woensdags daaraanvolgende, begint de wekelijksche herfst PAARDE- en BEESTEMARKT, die voorts alle Woensdagen op de Koemarkt gehouden wordt.

Balk, den 30 Julij 1853.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
W. van NAUTA LEMKE.
W. J. HEMSING.

[illegible] en WETHOUDERS van WESTDONGERADEEL, roepen hier- [illegible] op de Onderhoudpligtigen van de Rivier de Paesens, voor zooveel deze [illegible] betreft, zijnde de eigenaren der Vastigheden gelegen onder de dorpen [illegible]aard, Wierum, Nes, Hantumhuizen, Hantum, Hantumeruitburen, Hiaure, [illegible] Betterwird, om op Maandag den 8 Augustus e. k., des namiddags ten 5 ure. te verschijnen in de Herberg bij M. G. BROEKERS, te Ternaard, ten einde te worden gehoord, nopens de uitdieping van dat Vaarwater, en des noodig Gecommitteerden uit hun midden te benoemen.

Ternaard, den 30 Julij 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Z. S. DE HAAN.
De Secretaris der Gemeente,
J. KLAASESZ.

In de Eerste Hollandsche School te Heerenveen wordt gevraagd een ONDERMEESTER van den 2den of des noods van den 3den Rang, op een jaarlijksch tractement van *f* 200 uit de Gemeentekas.

Gegadigden adresseren zich met *franco* brieven of in persoon, en onder overlegging van de vereischte stukken aan het Gemeente-Bestuur van Schoterland of den Heer Schoolopziener van het 6de Distrikt in Friesland te Heerenveen.

KERKVOOGDEN *der Nederduitsche Hervormde Gemeente te Leeuwarden*, brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat van de ten behoeve dier Gemeente, in de jaren 1844, 1846 en 1848 gedane Geldleeningen, op den 11 Julij 1853, achtereenvolgende zijn uitgeloot de Obligatien nos. 34, 17, 27, 14, 97 en 100 van de 1ste, nos. 6, 26 en 33 van de 2de en nos. 4, 6 en 11 van de 3de Leening, en dat deze Obligatien zullen worden afgelost op den 12 November aanstaande, ten huize van den Heer Kerkvoogd-Administrateur N. T. HAVERSCHMIDT.

Leeuwarden, den 26 Julij 1853.

Kerkvoogden voornoemd,
H. v. d. KOOI, *President.*
R. D. SMEDING, *Secretaris.*

Verkooping van Vastigheden onder Minnertsga en Tjummarum.

De Notaris A. WITHOLT, te Sexbierum, zal, op Zaturdag den 6 Augustus 1853, ten huize van den Kastelein *Pieter Vogel* te Minnertsga, des namiddags ten 4 uren, publiek bij verhooggeld, finaal presenteren te verkoopen:

1. 4 bunder 91 roede 20 el best BOUWLAND, gelegen aan de Oude Meer onder Minnertsga; bij de Weduwe *Ane Atses Kuiken* in gebruik; in 4 perceelen; waarop geboden is: no. 1 *f* 1207.50, no. 2 *f* 825, no. 3 *f* 1069.69, no. 4 *f* 1037.56.
2. 5 bunder 35 roede 50 el best BOUWLAND, gelegen aan den Rijdweg bij Klein Tjessinga-State aldaar; bij *Roelof Lelia* in gebruik; in 3 perceelen; waarop geboden is: no. 1 *f* 1120, no. 2 *f* 1120, no. 3 *f* 2200.
3. Eene HUIZINGE, STALLING en ERF, met de BEWEIDING der *Groene Laan*, benevens 1 bunder 73 roede en 60 el uitmuntende MOESTUIN en BOUWLAND, aan de Hornestreek onder Tjummarum; bij de Wed. *Theunis Hettes Miersma* in huur; in 3 perceelen; waarop geboden is: no. 1 *f* 727.25, no. 2 *f* 1001.50, no. 3 *f* 1091.75. — Totaal *f* 11410.25.

Alles breeder bij Billetten omschreven.

De Landen na het rispen der vruchten in de eerstvolgende herfst en de Huizinge enz., den 12 Mei 1854 vrij te aanvaarden. Nadere informatien te vernemen en Billetten te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris.

Verkooping eener Winkel-Huizinge, te Dronrijp.

De Notaris SCHULTZE, te *Dronrijp*, zal, op *Maandagen* den 8 *Augustus* 1853, bij *Wijtze Franzes de Boer*, te *Dronrijp*, PROVISIONEEL, en den 22 *Augustus* daaraanvolgende bij *IJde Bergsma*, *aldaar*, FINAAL, telkens des nadenmiddags ten 5 ure, publiek verkoopen:

Eene zeer ter neringstaande WINKEL-HUIZINGE *met STALLING of BERGPLAATS*, op *de Laan*, aan de Haven te *Dronrijp*, gemerkt nummer 167, Kadaster gemeente *Dronrijp*, sectie A, no. 215, groot 1 roede 14 el, bij *Thijs en Johannes Lammerts Veltman*, respectievelijk als huurders in gebruik voor eene jaarlijksche huur van *f* 90.25 tot 12 Mei 1855 en alsdan voor den kooper, ten wiens voordeele de huur van het *laatste* jaar zal komen, ten gebruike te aanvaarden.

Verkoop van een Scheepshol.

Op Maandag den 8 Augustus 1853, 's avonds 6 ure, zal in de *Nieuwe Stads-Herberg*, aan het Y, te Amsterdam, worden verkocht: Het HOL van een Beurtschip, groot 126 Tonnen, in de vaart geweest hebbende van de Lemmer naar Amsterdam en thans liggende aan de Werf van den Scheepsbouwmeester *J. Ceuvel*, te Amsterdam.

Informatien en Conditien te vernemen bij den Heer CHRISTIAAN AMENT, Makelaar te Amsterdam.

Rekening en Verantwoording.

De schuldeischers in het faillissement van PIETER JANS VAN DER WAL, vroeger Aannemer van Publieke Werken en Koopman te Leeuwarden, worden bij deze opgeroepen, om, op *Woensdag den tienden Augustus* 1800 drie en vijftig, des *middags te* 12 uren, te verschijnen in het Lokaal van de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, ten einde de Rekening en Verantwoording van den Curator aan te hooren en hun aandeel in het overblijvend batig slot te ontvangen.

Leeuwarden, 30 Julij 1853.

De Curator in het faillissement voornoemd,
HERMAN ALBARDA.

Tweede verificatie en beslissing over één aangeboden accoord.

De Curator in het faillissement van JAN VAN DIJK, te Sneek, verwittigt hiermede aan diens crediteuren, welke hunne vorderingen nog niet ter verificatie hebben aangeboden, dat krachtens regterlijke bepaling van heden, de 2de bijeenkomst tot die verificatie zal plaats hebben op *Vrijdag* 19 *Augustus eerstkomende, 's voormiddags ten tien ure in het Paleis van Justitie te Sneek*, en dat er *alsdan* tevens *zal worden beslist* over het door gefailleerde aangeboden en bereids ter Griffie der Regtbank alhier *op gisteren gedeponeerd project-accoord.*

Sneek, den 29 Julij 1853.

De Curator,
Mr. B. S. STIENSTRA, *Procureur.*

FABRIEK EN MAGAZIJN VAN *MARMEREN SCHOORSTEENMANTELS* etc. etc., buiten 't Hoogend, te Sneek.

COOL & GREVE, *Steenhouwers.*

De Ondergeteekenden, Rozijn-Azijnmakers te Groningen, berigten hunnen begunstigers, dat zij den prijs van hunne AZIJN *f* 1 per okshoofd verhoogd hebben.

Groningen, den 1 Augustus 1853.

W. W. WOUTERS.
G. MESDAG.

STOOMBOOT *HARLINGEN.*

DIENST TUSSCHEN
***Amsterdam, Enkhuizen* en *Harlingen* v. v.**

Dagen van vertrek:

Van AMSTERDAM, *Zondag, Woensdag* en *Vrijdag*, 's morgens ten 7 ure.
Van HARLINGEN, *Maandag, Donderdag* en *Zaturdag*, 's morg. ten 8 ure.

In direct verband met de DILIGENCE-DIENST tusschen *HARLINGEN, LEEUWARDEN* en *GRONINGEN* v. v.

Berigt aan het reizend Publiek,

dat de Vaart met de STOOMBOOT *FLEVO*, op *DONDERDAG* den 4 *dezer* zal worden hervat, en alzoo op de gewone wijze zal vertrekken:

Van AMSTERDAM, *Dingsdags, Donderdags* en *Zaturdags*, 's morg. te 7 ure.
Van HARLINGEN, *Woensdags, Vrijdags* en *Zondags*, 's morgens te 8 ure.

De met deze Boot in verband staande DILIGENCE-DIENST van *HARLINGEN* naar *GRONINGEN* v. v. en BARGE-DIENST naar *LEEUWARDEN* v. v. zal gelijktijdig worden hervat.

De Ondergeteekende maakt aan het reizend Publiek bekend, dat van af Vrijdag den vijfden Augustus het KANTOOR zijner DILIGENCE-DIENST zal gevestigd bij de Wed. R. POST, buiten de voormalige Wirdumerpoort te Leeuwarden.

L. BEENEN,
Ondernemer.

De heilzame eigenschappen der Zalf en Pillen van HOLLOWAY, worden elken dag bevestigd.

Alle standen der maatschappij, en alle geneeskundigen spreken van dit onvergelijkelijk geneesmiddel op de volgende en meest aanbevelende wijze, en bevestigen dat in de zwaarste gevallen van oude verzweringen die als ongeneesbaar beschouwd werden, de Zalf van *Holloway* verbetering van dien toestand ten gevolge had; en het is niet te ontkennen dat de *Holloway's* Pillen het beste huismiddel zijn dat men bedenken kan. Dit bewonderenswaardig middel geneest zieke beenen hoe verouderd de wonden ook mogen zijn; rhumatieke aandoeningen, kliergezwellen, en de in den hoogsten graad bestaande scorbut, koningszeer en andere kwalen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3.30, - 8,15, - 15,90, - 23,90.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; den Heer S. G. SWART, te Gorredijk; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

Harddraverij met Paard en Chais.

Met vereischt consent gedenkt de Kastelein J. BRADA, te Franeker, op Donderdag den 4 Augustus e. k., te laten Verharddraven en vrij te vereeren:

Een fraai bewerkt stuk ZILVER;

door Paarden welke geen prijs hebben gewonnen, uitgezonderd 3-jarige. De aangifte geschiedt des middags 12 ure, ten zijnen huize.

Harddraverij te Akkrum,

OP DONDERDAG DEN 4 AUGUSTUS 1853, om
een EXTRA FRAAI STUK BEWERKT ZILVER,
door Paarden die geen Prijs hebben gewonnen, (als in het driejarige uitgezonderd). Aangifte precies des middags om twaalf uur, bij den Kastelein S. R. KUIPER.

Kaatspartij te Anjum.

Met consent van den Heer Burgemeester van Oostdongeradeel, gedenkt de Kastelein JAN A. SONNEMA, op Vrijdag den 5 Augustus 1853 te laten Verkaatsen, vrij te vereeren:

Twee zware ZILVEREN LEPELS.

En op Zaturdag den 6 Augustus Verkaatsen:

Eene ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS,

door porturen. Aangifte 's middags van 12 tot 2 uur.

ZEGT HET VOORT.

Voor een JONG MENSCH van goeden huize, wordt in een fatsoenlijk Huisgezin binnen de stad Leeuwarden verlangd eene VRIJE KAMER, KOST en HUISELIJK VERKEER.

Adres met *franco* brieven onder letter B, bij den *Boekdrukker* en *Boekverkooper* V. MEURSINGE, op den *Wirdumerdijk* alhier.

Een KOEK- en BANKETBAKKERS BEDIENDE, van de P. Godsdienst, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan dadelijk geplaatst worden. Brieven *franco* aan den Heer F. HOLTKAMP, Boekhandelaar te Sneek.

VERLOREN in de omstreken van *Dragten*: eene BRIEVENTASCH. Die dezelve terug bezorgt bij P. E. BOONSTRA, in *de Wilp*, of bij A. VAN ZUIJLEN, op de Nieuwestad te *Leeuwarden*, zal daarvoor beloond worden.

***** Bij G. T. N. SURINGAR, Boekhandelaar te Leeuwarden, is verschenen:

I. GEREGTELIJK-GENEESKUNDIG ONDERZOEK van eene VERGIFTIGING door middel van *Arsenicum Nigrum* of zoogenaamd *muggenvergift*, door A. FRIJDA, Med. Dr. en M. B. VOS, Chir. en Vroedm. te Leeuwarden. Benevens het RAPPORT van het GEREGTELIJK-SCHEIKUNDIG ONDERZOEK, uitgebragt door de HH. J. J. BRUINSMA en E. BLOEMBERGEN, Apothekers te Leeuwarden. 75 Ct.

II. **FRIEDRICH PERTHES,**
IN
ZIJN LEVEN EN BEDRIJF
GESCHETST DOOR ZIJNEN ZOON
CLEMENS THEODOOR PERTHES,
Hoogleeraar in de Regten te Bonn.
Met bekorting uit het Hoogduitsch vertaald door
C. M. MENSING.

Twee deelen . . . . *f* 5.50.

III. **OOK EEN MENSCHENLEVEN,**
AL WAS 'T MAAR VAN
EEN HONDENJONGEN.
EENE VERTELLING
VOOR AL WIE ER NAAR LUISTEREN WIL.
Naar het Hoogduitsch van
W. O. VON HORN;
DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR.

Met platen . . . . *f* 1.25.

*** 2de Druk der Hollandsche Vertaling van
HET ZELFBEHOUD,
GENEESKUNDIGE VERHANDELING OVER
GEHEIME ZIEKTEN, (GENITALIA), als:
Gevolgen van Geheime GEWOONTEN of ONANIE, met Practische Aanmerkingen over vroegtijdig Onvermogen, enz.
DOOR Dr. S. LA'MERT, *te Londen*,
met 60 Afbeeldingen, naar de 36ste Fransche Uitgave vertaald en met 20 Afbeeldingen vermeerderd door P. J. KOORN, Dr. in de Genees-, Heel- en Verloskunde, te Amsterdam, à *f* 2.50, onder Enveloppe bij J. SALIS, N. Z. Achterburgwal, bij de Molsteeg, G. 53; te Rotterdam bij H. T. HENDRIKSEN; te Utrecht bij W. DANNENFELSER.

☞ Onder toezending van *f* 2.70 wordt hetzelve *franco* in het geheele Koningrijk geleverd.

NB. Dit zoo hoogstnuttig werk is bijna in alle talen overgezet, en heeft als het ware *wereldberoemdheid* verkregen, te Londen alléén zijn 64,000 ex. verkocht.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.